

FORSLAG TIL REVISION AF FREDNING AF FARUMGÅRD

Med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 1, stk. 3 anmoder Furesø Kommune herved Fredningsnævnet for København om at træffe afgørelse (tillægskendelse) om revision af fredning af Farumgård i Furesø Kommune.

Furesø Kommune ønsker, at der gennemføres en revision af den eksisterende Farumgård-fredning (fredning nr. 1094) fra 23. februar 1949, som skaber klarhed over fredningsbestemmelserne og sikrer offentlighedens færdselsret gennem Farumgård varigt.

1. Baggrund for forslag til fredningsrevision (tillægskendelse)

Overfredningsnævnet traf 23. februar 1949 afgørelse om fredning af Farumgård. Fredningen havde til formål at sikre offentlighedens færdselsret gennem ejendommen og at fastholde ejendommens karakter.

Med fredningen blev der givet offentligheden ret til at færdes gennem parken ad et nærmere fastlagt stiforløb fra Farumgårds hovedindgang ved Søvej, gennem portene i hovedbygningens to længer og frem til porten for enden af Farumgårds Allé. Den offentlige færdselsret blev givet med en række vilkår blandt andet om, at daværende ejer, Sankt Ursula Stiftelsen kunne tilbagekalde offentlighedens færdselsret, såfremt Ministeriet for offentlige Arbejder havde afgjort, at generne som følge af denne var væsentlige.

Der er uklarhed over, hvorvidt dette vilkår fortsat er gældende, selvom der i 1969 blev tildelt erstatning netop for offentlighedens færdselsret gennem Farumgård. Furesø Kommune rejser derfor forslag til en revision af fredningen for at skabe klarhed over fredningen og sikre offentlighedens varige færdselsret.

2. Beskrivelse af fredningsområdet

Ejendommen Farumgård udgøres af matriklerne nr. 1g og 1ca, Farumgård samt nr. 100, Farum By på i alt 62.451 m², svarende til ca. 6,2 ha.

Ejendommen er beliggende ned til Farum Sø og grænser mod vest, nord og øst op til Farum Kirke, Farum Landsby og Fredtofteparken. Farumgård indeholder en trelænget, bygningsfredet hovedbygning fra 1705, en tidligere vognbygning fra 1780, der er udpeget som meget bevaringsværdig, og enkelte andre småbygninger. Omtrent halvdelen af ejendommen er fredskov, mens den øvrige del er udlagt til park og barokhaveanlæg.

Farumgård udgør med sine bygninger, barokhaveanlæg, park, skov og indbyrdes sammenhæng herimellem på kanten af Farum Sø et fint og helstøbt kulturmiljø. Dette knytter med sin placering an til Farum Kirke og Farum Landsby henholdsvis umiddelbart vest og nord for Farumgård. Førstnævnte udgør med kirke, præstebolig, kirkelade, kirkegård og præstegårdsjorde i sig selv et bevaringsværdigt kulturmiljø og er ligesom Farumgård omfattet af fredning.

Både Farumgård og Farum Kirke med omgivelser indgår i Naturpark Mølleåen, der strækker sig fra Jørlunde i vest til Fiskebæk mellem Farum Sø og Furesøen i øst.

Gældende planforhold

Farumgård ligger i landzone og indre grøn kile. Ejendommen er omfattet af en række beskyttelseshensyn og –interesser. Hele ejendommen ligger således i værdifuldt landskab og størstedelen også i nationalt geologisk interesseområde og indenfor søbeskyttelseslinjen uden om Farum Sø. Endelig ligger den vestlige del af ejendommen med bygninger og barokhave inden for kirkebyggelinjen uden om Farum Kirke.

Lokalplan 44 Farum Landsby, 1993 omfatter også Farumgård. Lokalplanen indeholder bl.a. bestemmelser om sti- og vejanlæg, som skal være offentligt tilgængelige i et omfang som vist på lokalplanens kortbilag. På dette er stiadgangen gennem Farumgård er angivet med samme forløb som fastlagt i fredningskendelsen fra 1949.

Naturbeskyttelse

Den østlige halvdel af Farumgård er fredskov. Ejendommen grænser mod syd op til § 3 beskyttet moseområde langs Farum Sø.

Der er registreret brunflagermus og dværgflagermus på ejendommen, ligesom der i tilgrænsende områder er observeret troldflagermus og vandflagermus. Alle arter af flagermus er oplistet på habitatdirektivets bilag IV.

Farum Sø indgår i det internationale Natura 2000 område nr. 139, som udgøres dels af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 109 Furesø med Vaserne og Farum Sø og dels af EF-habitatområde nr. 123 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov.

Offentlighedens adgang

Offentligheden har efter de hidtidige fredningsbestemmelser færdselsret for fodgængere på den for offentlige parker sædvanlige tid af dagen. Adgangen skal ske ad stien fra porten ved Søvej, gennem portene i Farumgårds to bygningslænger og videre frem til porten ved Farumgårds Allé. Færdsel og ophold uden for stien er forbudt.

Det blev i 1969 i forbindelse med spørgsmålet om Farumgårds fredning og erstatning lagt til grund, at "den eksisterende stirettighed åbner en ganske særlig mulighed for almenheden for at iagttage på nært hold et værdifuldt bygningskompleks i et miljø, der dels fremhæver bygningens kulturelle værdi og yderligere i sig selv er af høj æstetisk karakter og landskabelig værdi."

Farumgård er en del af Naturpark Mølleåen, og stien gennem ejendommen indgår i naturparkens stisystem.

3. Forslag til revision af fredningsbestemmelser

Parken skal opretholdes som sådan og således, at dens nuværende karakter i alt væsentligt bevares, hvorfor tilstedeværende alléer og trægrupper ikke må sløjfes.

På ejendommen må ikke rejses ledningsmaster eller foretages yderligere udstykning.

Ejendommens bygninger blev henlagt som fredet mindesmærke under Nationalmuseet i henhold til § 7 i lov nr. 137 af 12. marts 1918 om bygningsfredning, således at der ikke uden Nationalmuseets tilladelse ved ejendommen må foretages nogen bygningsændring, være sig indvendig eller udvendig, ved hel eller delvis nedrivning, ombygning eller tilbygning, hvorved ejendommens stil, karakter eller udseende efter museets skøn ændres.

Ej heller må der opføres nye bygninger, bortset fra, at det skal være den til enhver tid værende ejer af ejendommen tilladt at opføre interimistiske mindre huse til fjerkræ og lign. under forudsætning af, at det kan ske uden forringelse af ejendommens skønhedsværdier.

Den intime landskabelige forbindelse mellem bygninger, park og sø skal - specielt med hensyn til vejanlæg og stianlæg - stedse opretholdes.

Offentlighedens adgang gennem Farumgårds arealer er kun tilladt ad de på kortbilag 1 angivne stiforløb. Færdselsretten gælder på følgende vilkår:

1. Tilladelsen gælder kun for færdsel til fods.
2. Færdsel er kun tilladt på den for adgang til offentlige parker sædvanlige tid af dagen.
3. Færdsel og ophold uden for stien (vejen) er forbudt.
4. Opsætning af skilte ved de to indgange samt langs stien (vejen) bekostes af Furesø Kommune.
5. Furesø Kommune medvirker ved etablering og vedligeholdelse af fysiske tiltag som fodhegn, automatiske portlåse og lignende til, at den offentlige færdsel gennem Farumgård sker ad det fastlagte stiforløb.

Med forslaget til reviderede fredningsbestemmelser udgår den tidligere ejers, Sct. Ursula stiftelsen mulighed for, under visse forudsætninger, at tilbagekalde offentlighedens færdselsret gennem Farumgård.

Følgende udgår således af fredningen:

6. Stiftelsen forholder sig at tilbagekalde Færdselstilladelsen:

- a. *Saafrømt der måtte blive ført en offentlig Vej eller Sti gennem Farumgaard's Park. Stiftelsens Ret til i saa Fald at kræve Erstatning herfor skal ikke være forringet paa Grund af den meddelte Færdselstilladelse.*
- b. *Saafrømt Færdselstilladelsen mod Forventning maatte medføre væsentlig Ulempe for Stiftelsen eller dens Gæster.*

Stiftelsen er villig til at underkaste sig Ministeriet for Offentlige Arbejders Afgørelse af, hvorvidt Ulemperne maa anses for væsentlige.

4. Lodsejerliste

Ejer	Adresse	Matr. nr.	Areal
Kresten Andersen Bergsøe	Søvej 8, 3520 Farum	1 g, Farumgård, Farum 1 cq, Farumgård, Farum 100, Farum By, Farum	6,1635 ha 0,0232 ha 0,0584 ha